

Den danske Offentlighed lever i Øjeblikket under de urolige Forventningers Tegn. Usikkerhed overfor Fremtiden, den nærmeste som den fjernere, præger fremdeles dansk Erhvervsliv. Fremdeles! ja, for i lange Tider, Aar igennem har denne Usikkerhed været til Stede og været det, der i første Række har sat sit Præg paa dansk Erhvervsliv. Valutaspørgsmaalet overskyggede fra 1921—26 alle andre Aarsager og fik maaske ogsaa mere Skyld paa sig, end det rettelig burde bære. Aar igennem tumlede den danske Rigsdag med dette Spørgsmaal, daglig vejledet og daglig vildledet, daglig udskældt for sin Evneløshed, indtil det endelig, overraskende for de fleste, løstes af Ministeriet Stauding ved en Daad, der siden er højligt berømmet af denne Ministers Beundrere, men hvorunder Ministeren dog for en historisk Betragtning mere minder om Eventyrdigtningens Troldmandslærling end om Alexander den Store, da han overhuggede den gordiske Knude.

Da dette Usikkerhedsmoment var fjernet, blev det klart, at der var andre alvorlige Ting i Vejen med dansk Erhvervsliv, indre Aarsager og ydre Aarsager, Aarsager af forbigaaende Karakter og andre af mere blivende, nogle, som det danske Samfund selv var Herre over, og andre, overfor hvilke det kun kan stræbe at værges sig efter bedste Evne.

Det nu siddende Ministerium pegede ved sin første Opræden paa to Ting: Nødvendigheden af at nedbringe det offentlige Udgifter og af at tilføre Landets Erhvervsliv Kapital. Ministeriet saa naturligvis andre Opgaver for sig, men disse var de vigtigste. Hidtil har Ministeriet praktisk taget samlet sin Kraft alene om Løsningen af den første Opgave, hvis store Vigtighed vi fuldt ud erkender. Ja, vi maa endog hævde, at vi tidligere end noget andet politisk Parti her i Landet har peget paa denne Opgave.

Ministeriet fylder i disse Dage 3 Maaned. Det brugte de to første til Udarbejdelsen af sine Nedskæringsforslag og derefter endnu 14 Dage, forinden de meget vigtige Ændringsforslag til Finansloven forelaa for Rigsdagen. Første Behandling af de egentlige Lovforslag er nylig endt, og Sagen staar nu paa Rigsdagen. Jeg betoner dette overfor den Offentlighed, der, som jeg sagde det, lever under de urolige Forventningers Tegn. Finder man, at der er Grund til Misfornøjelse med, at det varer for længe, inden Resultaterne begynder at fremkomme, bør denne Misfornøjelse rettes mod Mini-

steriet, ikke mod Rigsdagen; men jeg tilføjer, at jeg for mit Vedkommende ikke finder, at der er Plads for en saadan Misfornøjelse. Jeg gør det saa meget mindre, som disse Forslags Virkning paa det kommende Aars Finanslovsforslag ganske utvivlsomt ikke vil komme til at afhænge af, om de kommer frem 8 eller 14 Dage før eller senere. De er af en saa omfattende og dybtgaaende Karakter, at de ganske naturligt har Krav paa og fremdeles maa kræve Tid til Overvejelse og Bearbejdelse. Dertil kommer endelig, at deres Virkning for den enkelte Borger i videre Omfang først vil vise sig, naar Skatteudskrivningen paa Grundlag af den nye Tingenes Tilstand begynder, d. v. s. om rum Tid. Naturligvis bør de desuagtet fremmes med størst mulig Kraft og efter vor Opfattelse gøres færdige her i Tinget, efterhaanden som de hver for sig modnes dertil. Jeg er lykkelig ved paa dette Punkt at være i nøje Overensstemmelse med den højtaerede Statsminister, der med saa stor Styrke og med saa megen Ret har sagt, at Tiden er ikke til taktiske Manøvrer. Hermed stemmer jo ogsaa Hensynet til en fornuftig Arbejdsdeling, altsaa at undgaa en Sammedhobning af Arbejdet paa kort Tid og Hensynet til at skabe Landstinget anstændige Arbejdsvilkkaar.

Den anden Opgave: at tilføre Erhvervslivet Kapital har Ministeriet hidtil ladet upaaagtet, ja, Skæbnen har endogsaa været saa ugunstig, at den har nødvendiggjort en Tapning af Kapitalen i det gamle Land til Fordel for en Hjelpeaktion i Sønderjylland. Jeg fremfører ikke dette som en Anke. Hjelpeaktionen var efter min Mening paakrævet, og Statsministeren har givet gode Grunde for en Udskyden af Kapitaltilførselen. Men jeg gør det for dog at understrege, at her er et Programpunkt, som er skubbet meget stærkt tilbage. Det synes nu efter Statsministerens Udtalelser og efter Erhvervsministerens — om jeg maa bruge dette korte Navn — Handlinger skubbet ud i en uvis Fremtid, navnlig ogsaa ved den samfundsmæssigt og erhvervmæssigt beklagelige Udskyden af Ordningen af Landmandsbankens Forhold, som man synes at have indstillet sig paa.

Her foreligger saaledes et Moment af stor Betydning, hvor Offentligheden staar i de usikre Forventningers Tegn, og dette gælder i stedse højere Grad, jo mere vi nærmer os til det, der efter vor Opfattelse er Kærnen i Sagen, Erhvervs-krisen. Jeg tror ikke, jeg overdriver, naar jeg siger, at der i Offentligheden hersker en vis For-